

VOORJAARSGEWASSEN PLANTEN

‘Voor niks werken, raak je zat’

Het is weer die tijd: de bollen voor de voorjaarsgewassen gaan de grond in. Vooruitlopend daarop hebben kwekers zich beraden: welke gewassen gaan we planten en... hoeveel? Om in kaart te brengen hoe hier in de verschillende regio's van ons land over wordt gedacht, maakte BloembollenVisie een rondje langs de KAVB-kringen.

Tekst: Monique Ooms
Foto: René Faas

“In de Bollenstreek zal het areaal tulpen zeker krimpen”, zo is de overtuiging van John van der Slot, voorzitter van de Kring Bloembollenstreek. “Bij de teelt van tulpen moet er al een paar jaar geld bij, de prijzen zijn slecht. Na een jaar of drie á vier moet je toch echt gaan schakelen. De kosten gaan namelijk gewoon door en voor niks werken raak je snel zat. Tulpen telen is tegenwoordig alleen nog interessant als je er een broeierij bij

hebt, dan kan het wel uit.” Hij verwacht dat er nogal wat collega's een keuze zullen maken tussen doorgaan met tulpen of helemaal stoppen. “Het resultaat zal zijn dat er zo'n 10% á 15% minder tulpen zullen worden geplant.” Van der Slot denkt dat er ‘steeds meer gespecialiseerde bedrijven’ zullen ontstaan. “Collega's gaan zich bijvoorbeeld specialiseren in hyacint en houden narcis erbij voor de wisselteelt. Tête-à-tête leent zich daar bijvoorbeeld erg goed voor.”

LICHTE KRIMP

Het areaal narcis zal naar zijn verwachting dan

ook stabiel blijven. “De verkoop van het leverbaar is goed gegaan en het plantgoed was zelfs iets duurder. Ik heb de indruk dat vraag en aanbod redelijk met elkaar in evenwicht zijn. Het zou mooi zijn als we dit kunnen vasthouden.” Omdat de teelt van hyacint een cyclus kent van zo'n drie á vier jaar, gaat de areaalontwikkeling langzamer dan bij de andere voorjaarsgewassen. “Ik denk echter dat we in de teelt van hyacint een lichte krimp kunnen zien. De prijzen zijn nu al een jaar of vijf á zes heel slecht. Kwekers kiezen er steeds vaker voor om producten te telen – zoals hyacinten en narcissen – die geschikt zijn voor de eigen broeierij. Tulpen worden geteeld om het vruchtwisselingschema compleet te maken, maar dan moet het wel kostendekkend zijn, en dat lukt de laatste drie jaar niet meer. En het is natuurlijk altijd leuker om er wat aan te verdienen.”

AFSTOTEN

De tulpenteelt in Flevoland zal over het algemeen stabiel blijven, denkt kringvoorzitter Jan Holtmaat. “Grote kwekers zullen dit jaar – misschien nog meer dan anders – bewuste keuzes maken met welke rassen zij doorgaan. De niet-

rendabele rassen zullen ze afstoten. Een enkele grote kweker zal wellicht wat uitbreiden, maar dat zal niet veel zijn. Kleine kwekers zullen minder tulpen gaan planten en sommigen zullen er zelfs helemaal mee stoppen. In deze regio zijn nogal wat gemengde bedrijven: akkerbouw met een paar hectare tulpenteelt. Nu de prijzen voor de tulpenbollen al lange tijd zo slecht zijn, zullen meerdere akkerbouwers ervoor kiezen om een streep door de tulpenteelt te zetten en volledig in de akkerbouw door te gaan." De enige uitbreiding in areaal die Holtmaat mogelijk nog voorziet, is de uitbreiding in contractteelt. "Als je echter alles bij elkaar optelt, denk ik dat we uitkomen op een redelijk gelijkblijvend areaal."

GEEN UITBREIDING

"Ik verwacht dat het areaal tulp in Zuidwest-Nederland gelijk zal blijven", stelt hoofdbestuurslid van de kring Zuidwest-Nederland Henk van Damme. Over de reden hiervoor merkt hij op: "De ontwikkeling is op dit moment dusdanig dat er geen aanleiding is tot uitbreiding. Telers maken nu een pas op de plaats. We weten allemaal dat het slecht gaat in het vak én we hebben te maken met een lage conjunctuur. Het zijn mindere tijden voor de bollensector. De prijs van de bol bepaalt of je nog door kunt gaan of niet." Uitwijken naar een ander gewas – eventueel buiten de bollensector – lijkt ook niet direct soelaas te bieden. "Veel kwekers hebben hier een gecombineerd bedrijf

van bollenteelt met akkerbouw, maar de akkerbouwproducten doen het op dit moment ook niet zo best. Andere bloembollengewassen dan tulp gedijen hier minder goed, dus daar zullen kwekers ook niet zo snel voor kiezen."

'We moeten een nieuw evenwicht zien te vinden'

Wel ziet Van Damme andere ontwikkelingen ontstaan. "Sommige kwekers kiezen ervoor om naast hun kwekerij een eigen broeierij op te zetten. Dan heb je het allemaal iets meer in de hand. Ook zie je dat kwekers en broeiers in de regio contact met elkaar zoeken om de mogelijkheden van samenwerking te bespreken. In deze tijden moet je openstaan voor alle mogelijke oplossingen."

ZURE APPEL

Kringvoorzitter van de regio Kennemerland Jan Apeldoorn verwacht dat er met name in de tulpen licht gekrompen zal worden. "Als een product niet meer voldoende rendement levert, ben je ook niet meer bereid er kosten voor te maken. De slechte groeiers zijn vorig jaar al uit het sortiment verdwenen. Nu zullen

ook de soorten die niet renderen het veld gaan ruimen. Ik verwacht dan ook dat we met name aan de onderkant van het sortiment wat krimp zullen zien in deze regio." Apeldoorn verwacht dat – als deze tendens doorzet – er uiteindelijk sprake zal zijn van een flinke krimp in tulpen. Ook in bijzondere bolgewassen is een lichte krimp te verwachten, eveneens als reactie op het teruglopende rendement. "En van hyacint weten we zeker dat het areaal zal krimpen, want twee jaar geleden zijn er minder holbollen opgeplant." Over de toekomst merkt Apeldoorn op: "We moeten een nieuw evenwicht zien te vinden. De droogverkoop lijkt nog steeds te krimpen en het aanbod is daar blijkbaar nog niet voldoende op afgestemd. We moeten even door de zure appel heen bijten."

REKENEN

Het verhaal klinkt in West-Friesland niet heel anders. Kringvoorzitter Koos Kreuk: "De kwekerij zal gaan krimpen. Soorten die niks opbrengen gaan eruit. Ik merk dat vooral de jongere ondernemers goed aan het rekenen zijn. De oudere generatie vindt het nog wel eens moeilijk om mooi plantgoed weg te gooien. Toch is het een kwestie van een rekensommetje maken." In de teelt voor de eigen broeierij verwacht hij geen grote wijzigingen. "De broeierij gaat gewoon door, ik verwacht dat die omvang stabiel zal blijven." Overigens is het einde van de krimp in de tulpenteelt niet ver weg, verwacht Kreuk. "Het zal uiteindelijk stabiliseren."

Resumé

Helaas kunnen we niet terugkijken op een geweldig seizoen. Hoe vertaal je die resultaten als kweker naar de beplantingsplannen voor het nieuwe seizoen? BloembollenVisie vroeg een aantal kringvoorzitters van de KAVB om een impressie voor hun gebied. Over het algemeen is de conclusie dat het areaal zal krimpen of stabiel zal blijven. Van uitbreiding lijkt nauwelijks sprake.

